

EKSAMEN I TTM4105 – AKSESS OG TRANSPORTNETT
EXAM TTM4105 ACCESS AND TRANSPORT NETWORKS

Contact person / Faglig kontakt: Jan Arild Audestad

Tlf.: 90049817

Date / dato: 18.12.2009

Time / tid: 0900-1300

**Remedies /
Tillatte hjelpeemidler:** **D:** No printed or handwritten remedies allowed.
D: Ingen trykte eller håndskrevne hjelpeemidler tillatt.

Språkform/Languages: Norsk (Bokmål + Nynorsk)/English

Sensurdato/Results: 18.01.2010¹

---

¹ Merk at studenten primært må gjøre seg kjent med sensur ved å oppsøke sensuroppslagene. Sensur blir kunngjort på Studweb samt instituttets oppslagstavle.

Please note that primarily, the students must get the result of the exam at Studweb or from the notice board at Department of Telematics.

Eksamens i TTM4105 Aksess- og transportnett, høst 2009. Bokmål.

Alle oppgavene teller like mye.

NB: Siden faget foreleses på engelsk og siden læreboka er på engelsk, brukes også de engelske uttrykkene i bokmålsteksten. Se også den engelske oppgaveteksten hvis du er i tvil.

Oppgave 1 Multippel aksess

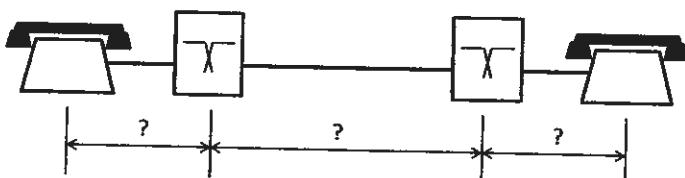
- Beskriv kort prinsippene for langsom frekvenshopping (slow frequency hopping) CDMA.
- Hva menes med frekvensdelt dupleks (Frequency Division Duplex (FDD)) og tidsdelt dupleks (Time Division Duplex (TDD))?
- Forklar vikemåten til Collision Detection Carrier Sense Multiple Access (CD-CSMA). I hvilket system brukes denne teknologien? Og hvorfor brukes den ikke i radiosystemer?

Oppgave 2 Synkronisering

- Beskriv minst to eksempler på bruk av faselåste sløyfer (phase-locked loops).
- Beskriv hvordan synkronisering oppnås for datasignaler med envelopper med konstant lengde.
- Forklar hvordan timing advance i GSM virker.

Oppgave 3 Svitsjing

- Beskriv hovedforløpet i telefonsignaleringen i et system bestående av to sentraler og to brukere som vist i figuren.

- Forklar hvordan en romsvitsj (crossbar switch) virker.
- Forklar hvordan en tidssvitsj (time switch) virker og vis at en tidssvitsj er ekvivalent med en romsvitsj.

Oppgave 4 Multipleksing

- Hva er plesiokrone signaler? Forklar hvordan plesiosynkrone signaler kan multiplekses i en andreordens multipleks i det europeiske digitale hierarkiet.
- Forklar hvordan pekere og flytende payload brukes til å multiplekse plesiokrone signaler i SDH.
- Forklar hvordan flagg brukes ved statistisk multipleksing.

Eksamens i TTM4105 Aksess- og transportnett, haust 2009. Nynorsk.

Alle oppgåvene tel like mykje.

NB: Sidan faget vert førelest på engelsk og sidan læreboka er på engelsk, vert også dei engelske uttrykka brukt i nynorsksteksten. Sjå og den engelske oppgåveteksten om du er i tvil.

Oppgåve 1 Multippel aksess

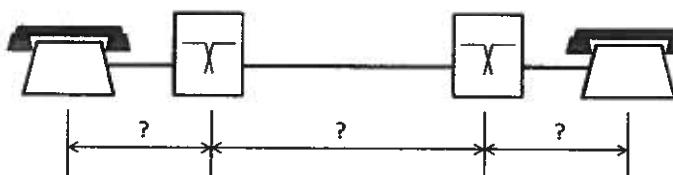
- Beskriv kort prinsippa for langsam frekvenshopping (slow frequency hopping) CDMA.
- Kva meinast med frekvensdelt dupleks (Frequency Division Duplex (FDD)) og tidsdelt dupleks (Time Division Duplex (TDD))?
- Forklår verkemåten til Collision Detection Carrier Sense Multiple Access (CD-CSMA). I kva for system vert denne teknologien nytta? Og kvifor er den ikkje brukt i radiosystem?

Oppgåve 2 Synkronisering

- Beskriv minst to eksempel på bruk av faselåste sløyfer (phase-locked loops).
- Beskriv korleis synkronisering vert oppnådd for datasignal med enveloper med konstant lengde.
- Forklår korleis timing advance i GSM verkar.

Oppgåve 3 Svitsjing

- Beskriv hovudgangen i telefonsignaleringa i eit system som inneholder to sentralar og to brukarar som vist i figuren.

- Forklår korleis ein romsvitsj (crossbar switch) verkar.
- Forklar korleis en tidssvitsj (time switch) verkar og vis at ein tidssvitsj er ekvivalent med ein romsvitsj.

Oppgåve 4 Multipleksing

- Kva er plesiokrone signal? Forklår korleis plesiosynkrone signal kan multipleksast i ein andreordens multipleks i det europeiske digitale hierarkiet.
- Forklår korleis peikarar og flytande payload vert brukt til å multiplekse plesiokrone signal i SDH.
- Forklår korleis flagg vert brukt ved statistisk multipleksing.

Exam in TTM4105 Access and transport networks, Autumn 2009. English.

All problems count equally much.

Problem 1 Multiple access

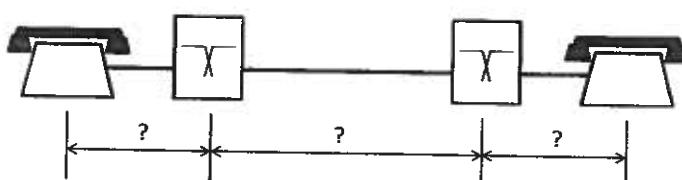
- Describe briefly the principle behind slow frequency hopping CDMA.
- What do we mean by Frequency Division Duplex (FDD) and Time Division Duplex (TDD)?
- Explain how Collision Detection Carrier Sense Multiple Access (CD-CSMA) works. In which type of system is this technology used? And why is it not used in radio systems?

Problem 2 Synchronization

- Describe at least two examples of the application of phase-locked loops.
- Describe the synchronization of data signals with envelopes of constant length.
- Explain how timing advance in GSM works.

Problem 3 Switching

- Describe the essential information exchanges in telephone signaling in a systems consisting of two telephone exchanges and two users as shown in the figure.

- Explain how a space switch (crossbar switch) operates.
- Explain how a time switch operates and show that a time switch is equivalent to a space switch.

Problem 4 Multiplexing

- What is meant by plesiochronous signals? Explain how plesiochronous signals can be multiplexed in a second order multiplexer in the European digital hierarchy.
- Explain how pointers and floating payloads are used to multiplex plesiochronous signals in SDH.
- Explain how flags are used in statistical multiplexing.